

Nya Munken

lj@munken.linkoping.se

Rektorn vid Nya Munken

Beslut för grundskola

efter tillsyn av Nya Munken
i Linköpings kommun

Tillsyn av Nya Munken

Skolinspektionen genomför tillsyn i Linköpings kommun under 2011 och 2012. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen. Nya Munken besöktes av Skolinspektionen den 17 april 2012.

Helhetsbedömning

På Nya Munken bedriver rektorn ett undervisningsnära och tydligt ledarskap. Undervisningen är strukturerad och förväntningarna på eleverna är höga och rektorn uttrycker också höga förväntningar på lärarna. Av intervjuer och dokument som Skolinspektionen erhållit från skolan framgår en tydlig ambition att eleverna ska utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål. Elever som lätt når kunskapskraven ges möjlighet att nå längre i sina studier. Exempelvis har skolan examensrätt i engelska utifrån Cambridge International Centres krav och skolan har elever som läser matematik på gymnasienivå.

Vid tillsynen noterar Skolinspektionen stora skillnader mellan pojkars och flickors betyg, något som skolan inte identifierar eller analyserar i kvalitetsarbetet eller redovisar vid intervjuerna. Utifrån detta bedömer Skolinspektionen att arbetet med att analysera skolans kunskapsresultat behöver förbättras.

Skolan har utarbetat en rutin för att tidigt identifiera elever i behov av stöd och erbjuder olika former av anpassning och stöd. Detta är mest utvecklat i ämnena engelska, matematik och svenska. I engelska och matematik anpassas undervisningen genom att eleverna, från och med årskurs 8, delas in i två grupper utifrån elevernas behov och förutsättningar. För övriga ämnen är det den enskilda läraren som ansvarar för att anpassa undervisningen. Grupperna i matematik och engelska är till viss del flexibla men riskerar för en del elever att bli permanenta. Skolan har uppmärksammat riskerna med fast nivågruppering och Skolinspektionen förutsätter utifrån detta att alla elevers kunskaper kontinuerligt följs upp i dessa grupper så att möjligheten att utvecklas så långt som möjligt säkerställs.

Ett genomgripande arbete för att implementera Lgr 11 har pågått sedan höstterminen 2010. Skolan fokuserar starkt på ämneslärargrupper och den enskilda lärarens ansvar för sin undervisning. Detta medför att samverkan mellan lärarna och ämnesövergripande arbete inte ges det utrymme som läroplanen anger.

Skolan arbetar aktivt med att säkerställa likvärdiga bedömningar, bland annat genom att utarbeta pedagogiska planeringar som tydliggör processen från planering till redovisning/examination. Skolan bör dock förbättra arbetet med att i elevens individuella utvecklingsplan sammanfatta de insatser som behövs för att eleven ska nå målen och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen. Även åtgärdspro-

grammen behöver förbättras så att elevens behov kopplas till kunskapskraven och så att insatta åtgärder blir möjliga att utvärdera.

Skolinspektionen uppfattar Nya Munken som en trygg skola med ett medvetet arbete mot kränkande behandling och trakasserier. Personalen är observant på om platser eller situationer upplevs otrygga och ger flera exempel på att man vidtagit åtgärder för att komma till rätta med detta.

Beslut

Föreläggande

De beskrivna bristerna som Skolinspektionen konstaterat vid tillsynen av Nya Munken i Linköpings kommun måste åtgärdas för att huvudmannen ska uppfylla författningarnas krav och eleverna därmed ska få den utbildning de har rätt till. En utförligare redogörelse av konstaterade brister finns nedan under rubriken Skäl för beslut.

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Nya Munken att senast den 2012-11-30 avhjälpa påtalade brister genom att vidta nedanstående åtgärder.

De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Undervisning och lärande

Lärarna samverkar inte i tillräcklig grad med varandra i arbetet med att nå utbildningsmålen.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med undervisning och lärande.

I detta ingår att:

- Lärarna samverkar i högre grad med varandra i arbetet med att nå utbildningsmålen (Lgr 11 2.2. Övergripande mål och riktlinjer, Kunskaper, riktlinjer/Lpo 94 2.2 Mål och riktlinjer, Kunskaper, riktlinjer).

Grundläggande värden och inflytande

Eleverna ges inte tillräckliga möjligheter till ett aktivt inflytande över utbildningen.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med grundläggande värden och inflytande

I detta ingår att:

- Säkerställa att den närmare utformningen av inflytandet dokumenteras som en del av skolans kvalitetsarbete (4 kap. 4, 6 och 14 §§ skollagen).
- Säkerställa att eleverna ges möjlighet till ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll. (4 kap. 9 § skollagen, Lgr 11 avsnitt 2.3/Lpo 94, avsnitt 2.3).

Särskilt stöd

Åtgärdsprogrammen uppfyller inte författningarnas krav.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med särskilt stöd.

I detta ingår att:

- Säkerställa att åtgärdsprogrammen anger vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas (3 kap. 9 § och 28 kap. 16 § skollagen).

Bedömning och betygssättning

De skriftliga individuella utvecklingsplanerna uppfyller inte författningarnas krav.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med bedömning och betygssättning.

I detta ingår att:

- Säkerställa att det av de individuella utvecklingsplanerna framgår vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt samt skolans ansvar för detta (10 kap. 13 § skollagen).

Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen

Rektorn tar inte tillräckligt ansvar för att skolans resultat följs upp samt omsätter inte resultaten i åtgärder för att uppfylla de nationella målen.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen.

I detta ingår att:

- Rektorn och lärarna följer upp och analyserar skolans kunskapsresultat, som ett underlag för utvecklingen av utbildningen (4 kap. 4 och 5 §§ skollagen, Lgr 11 punkt 2.8 Övergripande mål och riktlinjer, Rektorns ansvar/Lpo 94 Mål och riktlinjer, Rektors ansvar).

Erbjudande av utbildning

Språkval erbjuds inte i enlighet med författningarna.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med erbjudande av utbildning.

I detta ingår att:

- Säkerställa att eleverna erbjuds samtliga alternativ som språkval i enlighet med författningarna (9 kap. 6 § skolförordningen).

Skäl för beslut

Föreläggande:

Bedömningsområde: Undervisning och lärande

Bedömning:

Lärarna samverkar inte i tillräcklig grad med varandra i arbetet med att nå utbildningsmålen.

Motivering:

Läroplanen anger att lärare ska samverka med andra lärare i arbetet för att nå utbildningsmålen. Vidare ska läraren organisera och genomföra arbetet så att eleven får möjligheter att arbeta ämnesövergripande.

Vid samtliga intervjuer framkommer få exempel på att lärare samverkar. Eleverna ger något exempel från ett par av de naturorienterande ämnena där de arbetat med likartat ämnesinnehåll samtidigt. Denna samverkan synliggjordes inte för eleverna utan detta var något som eleverna vid intervjun med Skolinspektionen anger att de själva reflekterade över. Rektorn uppger att skolan, i form av en projektgrupp, påbörjat ett arbete för att ta fram samarbetsområden mellan ämnen och att samverkan ska växa fram underifrån.

Skolinspektionen bedömer att lärarna i högre grad behöver samverka för att ge eleverna möjlighet att arbeta ämnesövergripande, samt att tydliggöra denna samverkan för eleverna.

Författning:

Lgr 11 2.2 Övergripande mål och riktlinjer, Kunskaper, riktlinjer/Lpo 94 2.2 Mål och riktlinjer, Kunskaper, riktlinjer

Bedömningsområde: Grundläggande värden och inflytande

Bedömning:

Eleverna ges inte tillräckliga möjligheter till ett aktivt inflytande över utbildningen.

Motivering:

Enligt skollagen ska elever ges inflytande över utbildningen. Formerna för inflytandet ska anpassas efter elevernas ålder och mognad. Den närmare utformningen av elevernas inflytande ska anges i planeringen av verksamheten. Planeringen är en del av skolans kvalitetsarbete och ska dokumenteras.

På skolan finns klassråd och elevråd. Rektor anger att skolan inte har någon systematisk planering för hur elevinflytandet ska utformas. Det är i huvudsak upp till den enskilda läraren att bestämma, varför möjligheterna för eleverna att utöva inflytande inte finns i alla ämnen och årskurser. Detta bekräftas också i lärar- och elevintervjuer. I elevenkäten framkommer att eleverna anser att lärarna bestämmer hur man ska arbeta på

lektionerna, medan det i lärarenkäten framkommer att lärarna i något högre grad anser att de låter eleverna vara delaktiga i planeringen.

Sammantaget bedömer Skolinspektionen att skolan behöver säkerställa att alla elever ges inflytande över utbildningen och att den närmare utformningen av inflytandet på skolan dokumenteras som en del av kvalitetsarbetet.

Författning:

4 kap. 4, 6, 9 och 14 §§ skollagen

Lgr 11, avsnitt 2.3/Lpo 94, avsnitt 2.3

Bedömningsområde: Särskilt stöd

Bedömning:

Åtgärdsprogrammen uppfyller inte författningarnas krav.

Motivering:

Av skollagen framgår att ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska framgå vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. Där ska också framgå hur vårdnadshavarna kan överklaga beslut om åtgärdsprogram.

I samband med tillsynen började skolan använda den mall för åtgärdsprogram som Linköpings kommun tagit fram för de kommunala grundskolorna. De åtgärdsprogram som Skolinspektionen tagit del av uppvisar brister på flera punkter. Behoven och svårigheterna beskrivs oftast i korta övergripande termer utan tydlig koppling till mål eller kunskapskrav. Några åtgärdsprogram saknar beskrivningar av hur beslutade åtgärder ska följas upp och utvärderas.

Skolinspektionen bedömer att skolans åtgärdsprogram inte uppfyller författningarnas krav.

Författning:

3 kap. 9 § skollagen

Bedömningsområde: Bedömning och betygssättning

Bedömning:

De skriftliga individuella utvecklingsplanerna uppfyller inte författningarnas krav.

Motivering:

Av skollagen framgår att läraren vid utvecklingssamtalet, i en skriftlig individuell utvecklingsplan, ska ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i förhållande till kunskapskraven i de ämnen eleven får undervisning i. Utvecklingsplanen ska också sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen.

Skolans form för utvecklingssamtal innebär att eleven själv bedömer sina kunskaper utifrån skolans kunskapsmatriser, som är utarbetade utifrån de nationella kursplaner-

na. Därefter ger lärarna sina kommentarer på elevens självbedömning. Inför utvecklingssamtalet upprättar elev och klassföreståndare ett så kallat manus, med kunskapsomdömen som vårdnadshavarna får ta del av inför samtalet. Enligt rektorn och lärarna utgör matriserna med lärarkommentarer de skriftliga omdömena. I slutet av utvecklingssamtalet utformar eleven tillsammans med klassföreståndaren och vårdnadshavare den framtätsyttande delen av den individuella utvecklingsplanen.

De skriftliga omdömena, kunskapsmatriser med lärarkommentarer, som Skolinspektionen tagit del av, innehåller information om elevens utveckling i förhållande till kursplanernas kunskapskrav i alla ämnen. Den framtätsyttande delen som ska ange hur eleven ska utvecklas längre saknar oftast beskrivning av utvecklingsmöjligheter samt vilket ansvar skolan, eleven och vårdnadshavaren har för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen. I flera exempel som Skolinspektionen tagit del av läggs allt ansvar på eleven.

Skolinspektionen bedömer att skolan måste se till att den framtätsyttande delen av den individuella utvecklingsplanen tydliggör hur eleven kan utvecklas vidare samt vilket ansvar skolan har för att stöda eleven att utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen.

Författning:

10 kap. 13 § skollagen

Bedömningsområde: Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen**Bedömning:**

Rektorn tar inte ansvar för att skolans resultat följs upp samt omsätter inte resultaten i åtgärder för att uppfylla de nationella målen.

Motivering:

Av skollagen framgår att varje skolenhet systematiskt och kontinuerligt ska planera, följa upp och utveckla utbildningen. Det är rektorn som har ansvar för att kvalitetsarbetet genomförs och dokumenteras. Inriktningen ska vara att uppfylla de mål som finns för utbildningen. Vidare framgår av Lgr 11 att rektorn har ansvaret för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen och läroplanen.

Skolinspektionen har inte tagit del av någon utvärdering eller analys av skolans kunskapsresultat relaterat till resursfördelning eller utvecklingsbehov för utbildningen. Det dokumenterade kvalitetsarbetet som Skolinspektionen tagit del av handlar till stor del om trygghet och trivsel. Dokumentet "*Åtgärder för högre måluppfyllelse*" beskriver skolans rutiner för att identifiera elever i behov av stöd i engelska, matematik och läsning och dokumentet "*Identifierade utvecklingsområden*" riktas i huvudsak mot frågor som berör personalen. Någon analys exempelvis av de skillnader i resultat som finns mellan ämnen och mellan pojkar och flickors betyg saknas i den dokumentation som Skolinspektionen tagit del av. (se Skäl för beslut, Måluppfyllelse)

Skolinspektionen bedömer att skolan behöver utvärdera och analysera elevernas kunskapsresultat som ett viktigt led i det systematiska kvalitetsarbetet.

Författning:

4 kap. 4 och 5 §§ skollagen

Lgr 11 punkt 2.8 Övergripande mål och riktlinjer, Rektorns ansvar/Lpo 94 2.8 Mål och riktlinjer, Rektors ansvar

Bedömningsområde: Erbjudande av utbildning

Bedömning:

Språkval erbjuds inte i enlighet med författningarna.

Motivering:

Av skolförordningen framgår att huvudmannen som språkval ska erbjuda minst två av språken franska, spanska och tyska. Som alternativ till franska, spanska och tyska ska en elev få välja det språk som eleven erbjuds modersmålsundervisning i, svenska eller svenska som andraspråk under förutsättning att eleven i övrigt får undervisning i svenska eller svenska som andraspråk, engelska eller teckenspråk.

Skolan erbjuder eleverna franska, spanska och tyska som språkval. Som alternativ till undervisning i moderna språk erbjuds eleverna undervisning i modersmål eller så kallat grundspråk. Grundspråk innebär svenska eller svenska som andraspråk i kombination med engelska. Eleverna har inte möjlighet att separat välja alternativen engelska, svenska eller svenska som andraspråk. Inte heller erbjuds eleverna alternativet teckenspråk.

Mot bakgrund av ovanstående måste skolan säkerställa att eleverna erbjuds samtliga alternativ som språkval.

Författning:

9 kap. 6 § skolförordningen

Bakgrund

Måluppfyllelse

Andelen elever på Nya Munken som i årskurs 9 nått de nationella målen för alla ämnen har under de senaste fem åren varit runt 90 procent. Statistik från Skolverket visar att skillnaden i måluppfyllelse mellan olika ämnen inte uppvisar någon större variation för läsåret 2010/2011. De ämnen som har en något lägre måluppfyllelse är kemi och teknik. Skillnaderna mellan flickor och pojkar, med avseende på måluppfyllelse i alla ämnen, har de senaste fem åren varierat mellan en och fyra procentenheter till flickornas fördel. För 2011 är dock andelen elever som når målen i alla ämnen betydligt lägre, 81 procent, och skillnaden mellan pojkarnas och flickornas måluppfyllelse har ökat till sex procentenheter.

Skillnaderna mellan pojkar och flickor i andelen som når det högsta betyget, Mycket Väl Godkänt, är stora. I vissa ämnen såsom bild och hem- och konsumentkunskap är skillnaderna mycket stora. Bara i engelska, matematik och musik når ungefär lika många pojkar som flickor det högsta betyget. Pojkarnas dominans för betyget Godkänt är i många ämnen mycket stor.

Meritvärdet för Nya Munkens elever har de senaste fem åren sjunkit, speciellt för pojkarna, men ligger fortfarande betydligt över riket och motsvarande kommuner. När det gäller behörighet till gymnasieskolan har skolans resultat de senaste fem åren varierat mellan 95 och 98 procent.

De stora skillnaderna i betyg mellan pojkar och flickor är något som varken rektorn, de intervjuade lärarna eller eleverna reflekterar över vid tillsynen. Inte heller framkommer det i redogörelsen för kvalitetsarbetet eller av andra dokument som skolan skickat in till Skolinspektionen.

Även om eleverna på Nya Munken i hög grad når målen för utbildningen och arbetet med att ge eleverna stöd i stort sett fungerar bra behöver skolan fortsätta arbetet med att vidta åtgärder så att alla elever ges förutsättningar att nå målen. Skillnaderna i måluppfyllelse och betyg mellan ämnen och mellan pojkar och flickor behöver analyseras för att se vilka åtgärder som skolan behöver vidta.

Arbetet för att skapa en trygg miljö uppfattar Skolinspektionen som aktivt med flera främjande och förebyggande insatser exempelvis aktiviteter för att skapa gemenskap, trygghetsteam, kompisstödjare och temadagar. Elever och personal som Skolinspektionen talar med menar att det vid tiden för tillsynen råder en lugn miljö på skolan men att det föregående termin var problem med utomstående personer som rörde sig inne i eller i närheten av skolan. I de enkäter som genomfördes föregående termin framgår också att närmare 50 procent av den pedagogiska personalen menar att det då finns elever som känner sig otrygga. Denna siffra saknar motsvarighet i elev- och föräldraenkäterna. Skolans plan mot kränkande behandling, benämnd likabehandlingsplan, är i huvudsak utformad enligt författningarna. Där framgår handlingsplaner för anmälan

av kränkningar, en rutin för akuta situationer, rutin för om vuxen kränker elev, uppföljning av vidtagna åtgärder, planerade åtgärder utifrån kartläggning och en redogörelse som visar att personal och elever varit delaktiga i framtagandet av planen. Rektorn anger att skolan håller på att utarbeta en så kallad årssnurra för att ytterligare konkretisera arbetet med trygghet och studiero. Rektorn anger vidare att planen i högre grad behöver synliggöra varför skolan avser att vidta vissa åtgärder och hur effekten av dessa åtgärder ska följas upp.

Beskrivning av Nya Munken

Nya Munken i Linköpings kommun är en fristående grundskola som omfattar årskurserna 7–9. Skolan fick tillstånd av Skolverket att bedriva utbildning för årskurserna 7–9 den 1 juli 1992 (dnr 92:791) och startade sin verksamhet läsåret 1993/94. Huvudman för skolan är Nya Munken AB (org.nr: 556347-5028). Skolan har sedan starten haft fler sökande än platser och antar merparten av sina elever utifrån närområdesprincip och syskonförtur. Läsåret 2011/2012 undervisas 528 elever på Nya Munken. Skolan har ingen speciell inriktning eller profil utan har hela tiden följt de nationella styrdokumenten för grundskolan. Nuvarande rektorn har varit skolans rektor sedan starten 1993 och skolan har en liten omsättning av lärare.

I ärendets slutliga handläggning har enhetschef Allan Westerdahl samt utredarna Jon Torkelstam och Sofia Lindstrand deltagit.

På Skolinspektionens vägnar

Agneta Sandén
Avdelningschef

Marie-Louise Hultman
Utredare/föredragande

Bilagor:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla kommuner för att granska skolväsendet. Tillsyn genomförs samtidigt i de fristående skolor som finns i kommunen.

Vid tillsynen tar Skolinspektionen ställning till i vad mån verksamheten ger förutsättningar för barn, ungdomar och vuxenstuderande att nå de nationella målen och bedömer om huvudmännen uppfyller de krav som författningarna ställer på verksamheten. Tillsynen fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Förutom att Skolinspektionen bedömer måluppfyllelsen inriktas tillsynen mot tre huvudområden: **Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt.**

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. För offentliga huvudmän sammanställs iakttagelser och bedömningar, som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen, i ett beslut (kommunbeslut). Kommunens förskoleverksamhet och verksamheten vid fritidshemmen redovisas i var sitt sammanfattande beslut. Fritidshem vid fristående skolor inspekteras i anslutning till tillsynen av den fristående grundskolan. Skolinspektionen ger alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

Skolinspektionens granskning avser emellertid inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolväsendet utan i vilken utsträckning huvudmannen, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i besluten grundas på de dokument som huvudman och skolor lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten. Även annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts. Skolinspektionen använder olika tillsynsmetoder vilket innebär att besöken vid skolor och verksamheter kan variera avseende såväl omfattningen som av vilka grupper som intervjuas. Vid kommunala förskolor och fritidshem grundar sig inspektionen i huvudsak på intervjuer med personal, föräldrar och ledning.

För den offentliga verksamheten kompletteras alla beslut med en muntlig återrapportering av inspektörerna till företrädare för huvudmannen.

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att det finns brister har huvudman och rektor eller förskolechef ett ansvar för att åtgärder vidtas. Med anledning av tillsynen ska huvudmannen till Skolinspektionen redovisa vilka åtgärder som har vidtagits i verksamheterna inom den tid och i den ordning som anges i beslutet.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).